

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 1

1.

ADWI, p. 554

2.

ADWI, p. 396

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 2

1.

ADW II, p. 352

2.

ADW II, p. 468

3.

ADW I, p. 133

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 3

1.

ADW II, p. 466

2.

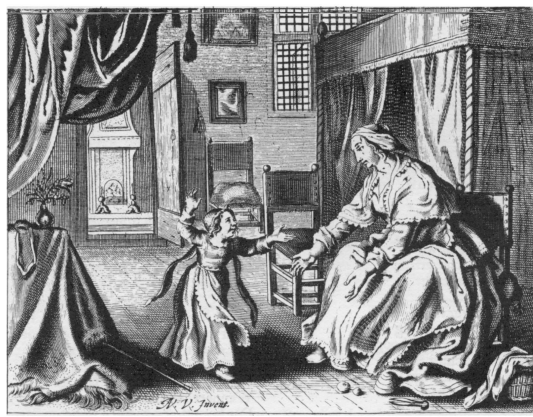
ADW II, p. 472

3.

ADW II, p. 398

4.

ADW II, p. 413

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 4

1.

ADW I, p. 496

2.

ADW I, p. 486

3.

ADW I, p. 598

4.

ADW I, p. 623

5.

ADW I, p. 582

6.

ADW I, p. 525

J. CATS TACHTIG-JARIGE
M I D D E L E N
Dienende tot bewaringe van de
G E S O N T H E Y T,
Genomen uyt de Gront-regels der
HOOGE SCHOOLE VAN SALERNE.
H E T T W E E D E D E E L.

*Ick vinde my geneygt voor Hollandt yet te schryven,
Om recht gesont te zijn en lang gesont te blijven,
En om dat wel te doen en sonder groot beslag,
Soo geef ick hier een werck soo kort het wesen mag.*

Gebedt te doen alvorens Medecijnen te
gebruycken.

*Lmachtig Hemels Vorst geest krachten aan de
kruyden,
Die zijn dan eerst bequaam voor alle siecke Luy-*

*den,
Maar sonder u behulp en kan geen jeugdig groen,
Of wat de kunste geeft ons eenig voordeel doen.
Gy hebt oock sonder Salf of Kruyt of Medecijnen
De siecken weg gejaagt, de qualen doen verdwijnen,
Gy spraecht uyt volle Macht en met een eenig woort,
Soo moest de selste Koorts en oock de Dnyvel voort.
Uw' Handt is niet verkort, u Krachten niet verdwenen,
Op u Gebodt alleen gaan alle sieckten henen.
Gy hebt in u gewelt de sleutels van het graf,
En stracks op u bevel soo laat de quelling af.
Gy kynd' door u Gebodt en bloet en pijn helpen,
En met een enkel woort verswakke leden helpen,
Geen Mensch heeft door Geloof u kleeding oyt geraacht,
Die niet door uwe kracht gesont en is gemaacht.
Maar doet ons oock de gunst, dat wy ons frisse Leden
Tot onser naasten dienst en v' uwer Eer besteden,
Op dat ons gantsch bedrijf, ons leve dage lanck,
Mag geven uwen Naam en lof en stagen danck.
Maar soo noch evenwel de tijt is omgekomen,
Dat ick ben in den Staat om weg te zijn genomen,
En heb ick uwen Raadt en mijnen loop vervult,
Soo laat my, lieve Godt, verhuysen met gedult.
Ick ben u Schepsel, Heer 'k en wil u niet ontvlieden,
Hoe dat'et immers gaat u wille moet geschieden,
Het zy dat ick genees of blijf in dese pijn,
I' schoon ick leef of sterf het sal my zegen zijn.*

*Haar is in langen tijt noyt eer genoeg gedaan,
Om dat ons rauwe jeugd haar niet en kon verstaen,
Nu false met het Volck gemeensaam konnen wesen,
Want oock een jonge Maagt die false konnen lesen,
Nu sal een slecht Gefel gebruycken haren raat,
Vermits hy weten kan waar in de kunst bestaat.
Ja siet een Keucken-meyt die maar en weet te lesen,
Die sal u Medecijn u Doctoor konnen wesen,
Die sal op goet bescheyt verschaffen uwen Vrient,
Niet dat tot smaack alleen maar tot gesontheyt dient.
Die sal haar even staag met desen Boeck beraden,
Wat dat'er dient gekoocht of wat te zijn gebraden,
Wat dat voor sauffe past voor dees of gene Spijs,
Want sy kan heden zijn geleert en Keucken-wijs.*

NU let eens Hollandts Volck, zijn dit niet nutte saken,
Dat gy oock binnens Huys een Doctoor weet te ma-

*ken?
En dat geen ander School hier toe en dient gesocht,
Want met dit Boeck alleen soo word ook dat gekocht.
Ontfangt dan dese Schat die lange was begraven,
En scheen alleen te zijn voor wijtberoemde Graven,
Nu is dit nut Juweel voor al wat lesen kan,
En die eerst niet en wist die werdte een deffig man.*

Indienje qualijck vaart en hebt geen Medecijnen,
Doet slechts na desen Raat, her onheyl sal verdwijnen,
Voor eerst hoe dat'er gaat, vermijdt een gram gemoet,
En geeft aan Godt de wraack van die u qualijck doet,
En sooje zijt geneygt om lang gesont te leven,
Soo dient benaude sorg van u te zijn gedreven,
Want die baart menig quaat en schent het jeugdig bloet,
Dus maackt dat uwe Ziel geruiste sinnen voet.

1.

ADWI, p. 516

2.

ADWI, p. 511

1.

ADWI, p. 108

2.

ADWI, p. 144

3.

ADWI, p. 86

4.

ADWI, p. 2

1.

2.

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 9

1.

ADWI, p. 66

2.

ADWI, p. 139

3.

ADWI, p. 118

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 10

1.

ADW I, p. 279

2.

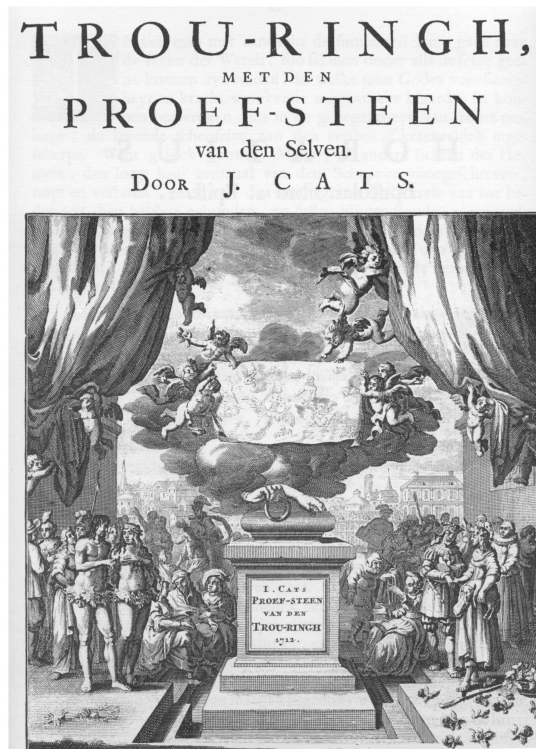
ADW I, p. 336

3.

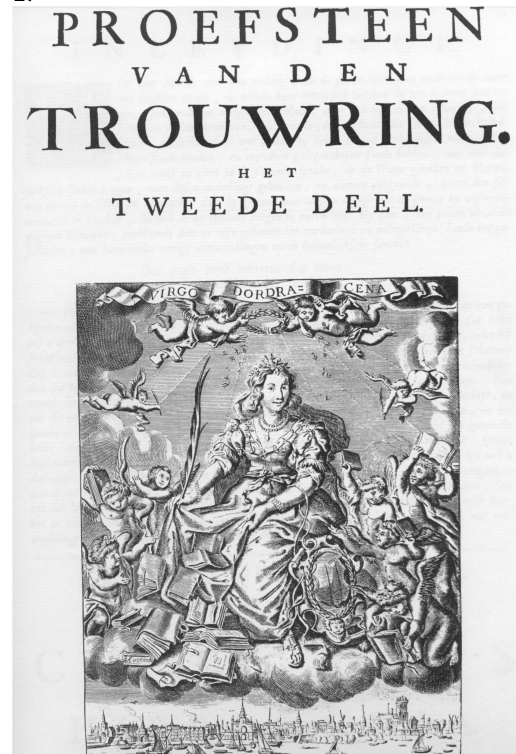
ADW II, tussen pp. 450-451

1.

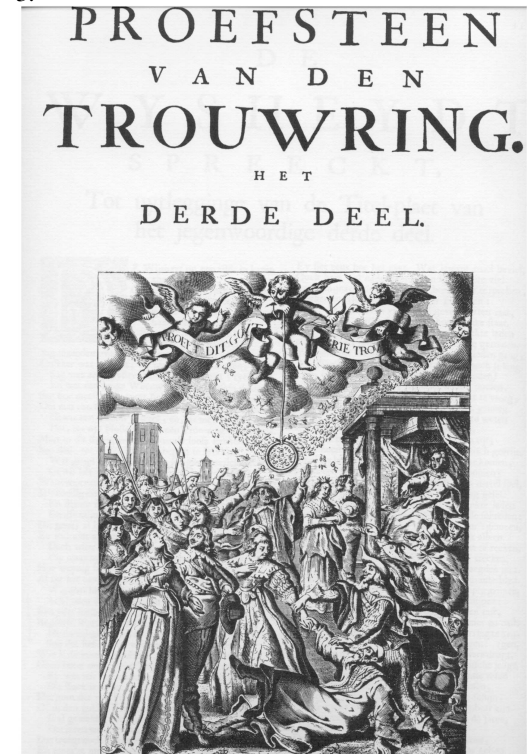
ADW II, p. A

2.

ADW II, p. 49

3.

ADW II, p. 113

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 12

1.

ADWI, p. 524

2.

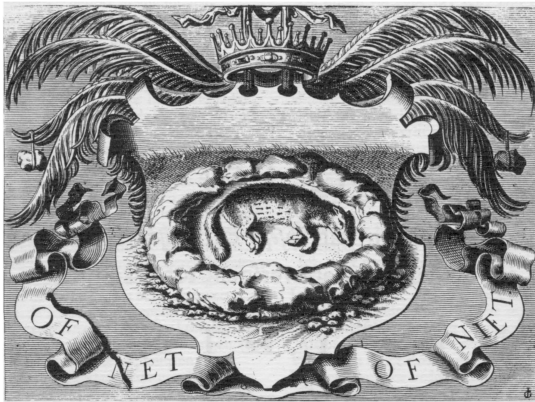
ADWI, p. 491

3.

ADWI, p. 497

1.

ADWI, p. 183

2.

ADWI, p. 242

3.

ADWI, p. 256

1.

ADW I, p. 529

2.

ADW I, p. 4

3.

ADW I, p. 530

4.

ADW I, p. 541

5.

ADW I, p. 538

6.

ADW I, p. 502

1.

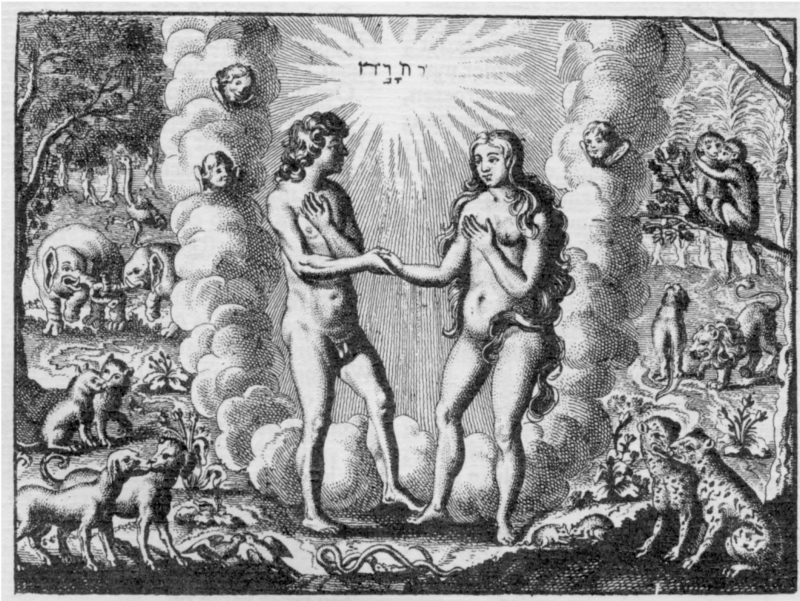
ADWI, p. 508

2.

ADWI, p. 514

1.

2.

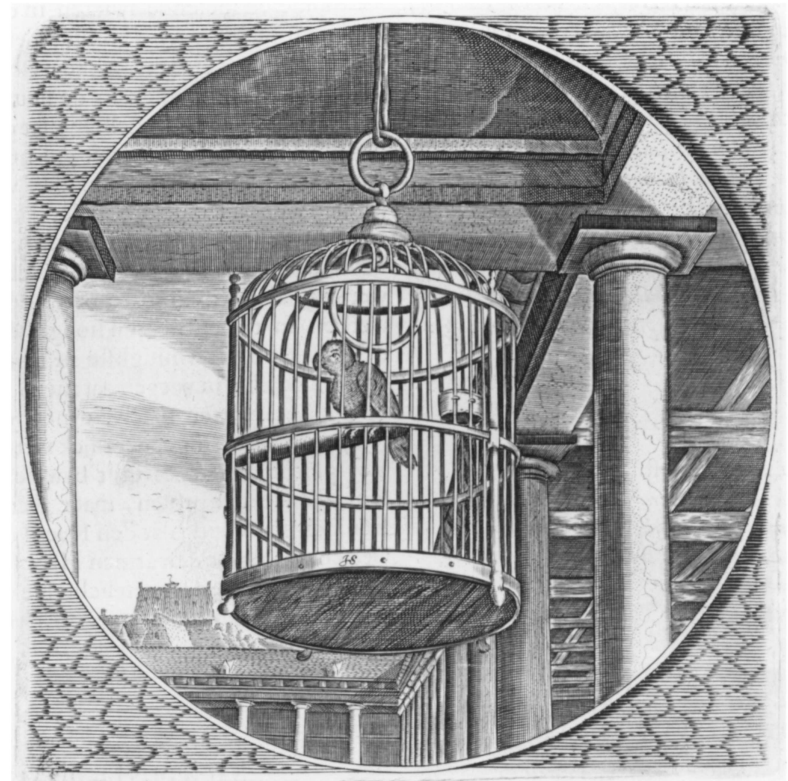

1.

ADW I, p. 42

2.

ADW II, p. 28

1.

ADWI, p. 526

2.

ADWI, p. 533

3.

ADWI, p. 539

4.

ADWI, p. 544

1.

ADWI, p. 237

2.

ADWI, p. 240

3.

ADWI, p. 235

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 20

1.

ADWI, p. 290

2.

ADWI, p. 320

3.

ADWI, p. 327

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 21

1.

ADWI, p. 359

2.

ADW II, p. 63

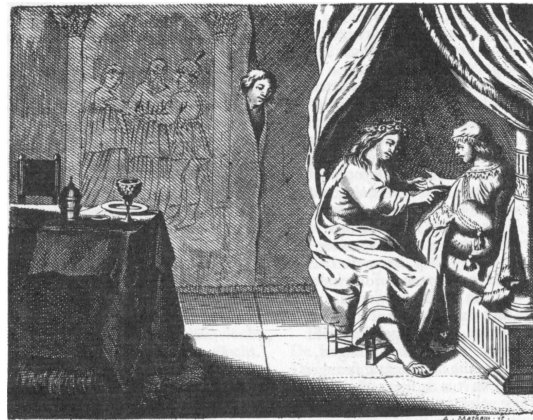
Hoofdstuk 3
Beeldpagina 22

1.

ADW II, p. 77

2.

ADW II, p. 141

3.

ADW II, p. 183

4.

ADW II, 565

Hoofdstuk 3
Beeldpagina 23

1.

ADWI, p. 90

2.

ADWI, p. 152

3.

ADWI, p. 312